

ΕΞΕΤΑΣΤΕΑ ΥΛΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΗΣ Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ν.Ε. ΓΛΩΣΣΑ

ΚΕΦ. 1: Η Πειθώ

σελ. 11-102 (εκτός από την ενότητα: Η πειθώ στο δικανικό λόγο)

ΚΕΦ. 2: Το Δοκίμιο

σελ. 109-206 (εκτός από την ενότητα: Η ιστορία του δοκιμίου)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Διαβάζω και γράφω

σελ. 271-287

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ:

1. Προβλήματα σύγχρονου πολιτισμού - Τεχνική πρόοδος - Καταναλωτισμός - Διαφήμιση
2. Η έξαρση της βίας στην εποχή μας - Πόλεμος και ειρήνη
3. Ανθρώπινα δικαιώματα - Λαθρομετανάστευση - Σύγχρονο δουλεμπόριο - Μειονότητες - Ρατσισμός
4. Ελευθερία
5. Δημοκρατία - Πολιτικοποίηση - Συμμετοχή στα κοινά
6. Τουρισμός

Ν.Ε. ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Τάκη Σινόπουλου, Φίλιππος
Μίλτου Σαχτούρη, Ο στρατιώτης ποιητής
Στρατή Τσίρκα, Αριάγνη

Δημήτρη Χατζή, Ο Σιούλας ο ταμπάκος
Νίκου Κάσδαγλη, Σοροκάδα
Κικής Δημουλά, Άωρα και παράωρα

ΙΣΤΟΡΙΑ

Κεφ. Α: Σελίδες 31-37

Κεφ. Β: Ενότητες 1, 3, 4, 5

Κεφ. Γ: Ενότητες 1, 2, 3, 4, 5, 6

Κεφ. Δ: Ενότητες 1, 2, 3, 4

Κεφ. Ε: Ενότητες 1, 3, 4, 5, 6, 7

ΒΙΟΛΟΓΙΑ

ΚΕΦ 1, σελ. 9-18, 23-52, 61-65

ΚΕΦ 2, σελ. σελ. 69-77, 84-91

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ

ΚΕΦ. 1: § 1.1 § 1.2, § 1.3, § 1.4 (εκτός κριτηρίου 2^{ης} παραγώγου)

ΚΕΦ. 2: § 2.1 § 2.2, § 2.3 (εκτός υποπαραγράφου: ενδοτεταρτημοριακό εύρος, εκατοστημόρια και επικρατούσα τιμή)

Άρθρο 5

Βαθμολογική Κλίμακα

1. Η βαθμολογική κλίμακα, με βάση την οποία υπολογίζονται οι βαθμοί επίδοσης των μαθητών σε όλα τα μαθήματα, είναι 0 – 20 και λεκτικώς προσδιορίζεται με τους χαρακτηρισμούς:

Κακώς 0 – 5

Ανεπαρκώς 5,1 – 9,4

Σχεδόν καλώς 9,5 – 13

Καλώς 13,1 – 16

Λίαν καλώς 16,1 – 18

Άριστα 18,1 – 20

Η βαθμολόγηση των γραπτών δοκιμίων των απολυτηρίων εξετάσεων γίνεται στην κλίμακα 0–100 με ακέραιους μόνο αριθμούς και ο τελικός βαθμός του γραπτού δοκιμίου ανάγεται στην κλίμακα 0–20 και γράφεται ως δεκαδικός, όπου απαιτείται, με προσέγγιση δεκάτου.

2. Οι προφορικοί βαθμοί της αξιολόγησης των μαθητών δίνονται σε ακέραιους αριθμούς. Ο Μέσος Όρος (Μ.Ο) των προφορικών βαθμολογιών των δύο τετραμήνων αποτελεί τον ετήσιο προφορικό βαθμό του μαθητή σε κάθε μάθημα και δίνεται με προσέγγιση δεκάτου.

3. Ο βαθμός απόλυσης κατά μάθημα και ο γενικός μέσος όρος (Γ.Μ.Ο.) γράφονται ως δεκαδικοί με προσέγγιση δεκάτου.

Άρθρο 10

Κοινοποίηση της προφορικής βαθμολογίας - Ενημέρωση των κηδεμόνων

1. Στο τέλος κάθε τετραμήνου και μετά την κατάθεση και καταχώριση της προφορικής βαθμολογίας, καλούνται οι κηδεμόνες των μαθητών για ενημέρωση και τους επιδίδεται ο ατομικός έλεγχος προόδου του μαθητή.

3. Οι διδάσκοντες επιδεικνύουν τα γραπτά των μαθητών, εφόσον ζητηθεί από τους κηδεμόνες τους και μόνο.

Εγκ. 62602/Δ2/22-04-2015:

α) Τα θέματα των ενδοσχολικών εξετάσεων μαθητών των Λυκείων δεν εκτίθενται σε δημοσιότητα και σε πρόσβαση τρίτων.

β) Δεν υφίσταται δυνατότητα χορηγήσεως φωτοαντιγράφων των γραπτών δοκιμίων των εξετάσεων των μαθητών των Λυκείων, αλλά μόνο δυνατότητα επιδείξεως των εν λόγω γραπτών δοκιμίων στους μαθητές ή στους κηδεμόνες τους.

4. Στους ελέγχους προόδου που δίνονται στους μαθητές και στους κηδεμόνες, αναγράφεται υποχρεωτικά και ο αντίστοιχος μέσος όρος της προφορικής βαθμολογίας όλων των μαθητών του τμήματος για κάθε μάθημα.

Άρθρο 13

Ύλη μαθημάτων

1. Η εξεταστέα ύλη για τα μαθήματα του Γενικού Λυκείου που εξετάζονται γραπτώς στις απολυτήριες εξετάσεις δεν μπορεί να είναι λιγότερη από το μισό και περισσότερη από τα 2/3 της διδακτέας. Η επιλογή και ο ακριβής προσδιορισμός της εξεταστέας ύλης για κάθε μάθημα γίνεται από τον διδάσκοντα

Η εξεταστέα ύλη εγκρίνεται από τον Διευθυντή και γνωστοποιείται στους μαθητές πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από τη λήξη των μαθημάτων

Άρθρο 14

Τρόπος εξέτασης των μαθημάτων

1. Τα θέματα των γραπτών απολυτηρίων εξετάσεων λαμβάνονται από την ύλη που ορίζεται ως εξεταστέα για κάθε μάθημα κατά το έτος που γίνονται οι εξετάσεις. Οι ερωτήσεις είναι ανάλογες με εκείνες που υπάρχουν στα σχολικά εγχειρίδια και στις οδηγίες του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής

Πολιτικής, διατρέχουν όσο το δυνατόν μεγαλύτερη έκταση της εξεταστέας ύλης, ελέγχουν ευρύ φάσμα διδακτικών στόχων και είναι κλιμακούμενου βαθμού δυσκολίας. Οι μαθητές απαντούν υποχρεωτικά σε όλα τα θέματα.

Άρθρο 17

Υποχρεώσεις των μαθητών κατά τη διάρκεια της εξέτασης

1. Η κατανομή των μαθητών στις αίθουσες εξέτασης γίνεται, με αλφαβητική σειρά, με την ευθύνη του Διευθυντή του Λυκείου, ο οποίος συντάσσει ονομαστική κατάσταση εξεταζομένων σε κάθε αίθουσα. Η τοποθέτηση των μαθητών στις θέσεις και ο έλεγχος είναι ευθύνη των επιτηρητών. Παρέκκλιση επιβάλλεται στην περίπτωση αδελφών ή συγγενών μαθητών.
2. Οι μαθητές κατά την είσοδό τους στην αίθουσα της εξέτασης δεν επιτρέπεται να φέρουν μαζί τους βιβλία, τετράδια, σημειώσεις, κινητά τηλέφωνα, υπολογιστικές μηχανές, ηλεκτρονικά μέσα μετάδοσης πληροφοριών ή άλλα αντικείμενα, εκτός από αυτά που επιτρέπει ο οικείος Σύλλογος Διδασκόντων. Επίσης, δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούν διορθωτικό (blanco). Για τον έλεγχο υπεύθυνοι είναι οι επιτηρητές.

Αντιγράφωντες

3. Αν ο μαθητής φέρει μαζί του στην αίθουσα στην οποία εξετάζεται αντικείμενο ή μέσο από τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου αυτού ή αντιγράφει κατά τη διάρκεια της εξέτασης από βιβλίο ή οποιουδήποτε είδους σημειώσεις ή από γραπτό δοκίμιο άλλου εξεταζομένου, ή θορυβεί και δεν συμμορφώνεται με τις υποδείξεις των επιτηρητών επιχειρώντας να αντιγράψει ή εμποδίζοντας την εξέταση άλλων εξεταζομένων ή δολιεύεται με άλλο τρόπο την εξέτασή του, απομακρύνεται από την αίθουσα εξέτασης με αιτιολογημένη απόφαση του Διευθυντή του Λυκείου, των επιτηρητών και των διδασκόντων το εξεταζόμενο μάθημα. Το γραπτό δοκίμιο βαθμολογείται με τον κατώτερο βαθμό μηδέν (0) με απόφαση του Διευθυντή του Λυκείου και μετά από εισήγηση των διδασκόντων το εξεταζόμενο μάθημα. Ο Διευθυντής του Λυκείου, οι επιτηρητές και οι διδάσκοντες το εξεταζόμενο μάθημα πριν από την επιβολή της ανωτέρω ποινής καλούν σε προφορική απολογία τον μαθητή και συντάσσουν σχετικό πρακτικό που υπογράφεται από τους ανωτέρω. Τα οποιαδήποτε αποδεικτικά στοιχεία επισυνάπτονται στο πρακτικό.

Άρθρο 18

Βαθμολόγηση των γραπτών δοκιμίων των απολυτηρίων εξετάσεων

1. Τα γραπτά δοκίμια των απολυτηρίων εξετάσεων διορθώνονται και βαθμολογούνται από τον καθηγητή, ο οποίος δίδαξε το αντίστοιχο μάθημα κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους.
3. Οι βαθμοί παραδίδονται μαζί με τα γραπτά στη Διεύθυνση του Λυκείου το πολύ μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την ημέρα της εξέτασης κάθε μαθήματος. Ο Διευθυντής του Λυκείου μεριμνά για την καταχώριση της βαθμολογίας στα οικεία βιβλία και στον Υπολογιστή του Σχολείου. Οι βαθμοί είναι δυνατόν να τροποποιηθούν, μόνον εφόσον οι μαθητές υποβάλουν αίτηση αναβαθμολόγησης και η βαθμολογία του γραπτού δοκιμίου τροποποιηθεί σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 19

Αναβαθμολόγηση γραπτών δοκιμίων των απολυτηρίων εξετάσεων του Γενικού Λυκείου

Σε αναβαθμολόγηση υπόκεινται τα γραπτά δοκίμια των μαθητών του Γενικού Λυκείου με την ακόλουθη διαδικασία:

1. Η αναβαθμολόγηση γίνεται στη Διεύθυνση Δ.Ε., στην οποία υπάγεται το αντίστοιχο Λύκειο.
2. Μέσα σε τρεις (3) εργάσιμες ημέρες από την έκδοση των αποτελεσμάτων οι κηδεμόνες των μαθητών ή οι ίδιοι, εφόσον είναι ενήλικοι, μπορούν να υποβάλουν αίτηση στο σχολείο, όπου φοιτούν, με την οποία ζητούν την αναβαθμολόγηση ενός ή περισσότερων γραπτών δοκιμίων. Η αίτηση συνοδεύεται με το προβλεπόμενο παράβολο για κάθε γραπτό δοκίμιο.
4. Με απόφαση του Διευθυντή της οικείας Διεύθυνσης Δ.Ε. συγκροτείται τριμελής επιτροπή αναβαθμολόγησης, η οποία αποτελείται από δύο καθηγητές της ίδιας ειδικότητας ή που έχουν σε ανάθεση το αντίστοιχο μάθημα για το οποίο ζητήθηκε αναβαθμολόγηση, οι οποίοι είναι και οι βαθμολογητές της αναβαθμολόγησης και από ένα σχολικό σύμβουλο ή καθηγητή Δ.Ε. με βαθμό τουλάχιστον Δ', ο οποίος είναι ο αναβαθμολογητής στην περίπτωση που οι βαθμοί των δύο πρώτων

διαφέρουν μεταξύ τους περισσότερο από δώδεκα (12) μονάδες. Με την ίδια απόφαση ορίζεται η ημέρα και η ώρα που θα διεξαχθεί η αναβαθμολόγηση.

5. Τα γραπτά δοκίμια βαθμολογούνται-αναβαθμολογούνται από δύο (2) καθηγητές, οι οποίοι αναγράφουν το βαθμό τους στο γραπτό. Πριν από τη βαθμολόγηση του γραπτού δοκιμίου από τον δεύτερο βαθμολογητή-αναβαθμολογητή επικαλύπτεται με αδιαφανή ταινία ο βαθμός του πρώτου, κατά τρόπο ώστε να μην γνωρίζει ο δεύτερος το βαθμό που έδωσε ο πρώτος. Αν η διαφορά βαθμολογίας είναι ίση ή μικρότερη των δώδεκα (12) μονάδων στην κλίμακα 0–100, τελικός βαθμός υπολογιζόμενος στην κλίμακα (0–20) είναι το ηλίκο της διαίρεσης του αθροίσματος των βαθμών των δύο βαθμολογητών δια του δέκα (10).

Αν οι βαθμοί των δύο πρώτων βαθμολογητών-αναβαθμολογητών διαφέρουν μεταξύ τους περισσότερο από δώδεκα (12) μονάδες στην κλίμακα 0–100, το γραπτό δοκίμιο αναβαθμολογείται και από τρίτο καθηγητή-αναβαθμολογητή, αφού προηγουμένως επικαλυφθούν με αδιαφανές αυτοκόλλητο οι βαθμοί των δύο πρώτων βαθμολογητών-αναβαθμολογητών.

Σε αυτή την περίπτωση τελικός βαθμός του γραπτού δοκιμίου στην κλίμακα (0–20) είναι το ηλίκο της διαίρεσης του αθροίσματος των δύο μεγαλύτερων βαθμών εκ των τριών βαθμολογητών δια του δέκα (10).

Ο τελικός βαθμός της αναβαθμολόγησης είναι ο τελικός γραπτός βαθμός του μαθήματος σε κάθε περίπτωση, είτε είναι μεγαλύτερος είτε μικρότερος από το βαθμό με τον οποίο είχε αρχικά βαθμολογηθεί το γραπτό δοκίμιο από τον οικείο καθηγητή.

6. Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας η αρμόδια Διεύθυνση Δ.Ε. συντάσσει σχετικό πρακτικό, στο οποίο περιέχεται η οριστική βαθμολογία των γραπτών δοκιμίων, το οποίο και αποστέλλει στα Γενικά Λύκεια προέλευσής τους μαζί με τα γραπτά δοκίμια.

Άρθρο 20

Μαθητές μη προσερχόμενοι στις γραπτές εξετάσεις

1. Μαθητής που απουσιάζει ή προσέρχεται μετά την ανακοίνωση των θεμάτων σε κάθε είδους εξέταση δεν γίνεται δεκτός σε αυτήν και βαθμολογείται από το Σύλλογο Διδασκόντων με τον κατώτερο βαθμό «κακώς» μηδέν (0).

2. Όπως αντικαταστάθηκε από τον Ν. 4452/2017, άρθρο 33, παρ. 2:

Κατ' εξαίρεση των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου:

Μαθητές που απουσιάζουν δικαιολογημένα από την εξέταση μαθήματος λόγω ασθένειας ή άλλου αποχρώντος λόγου, με αίτηση του κηδεμόνα ή των ιδίων, εφόσον είναι ενήλικοι, που υποβάλλεται στον Διευθυντή του Λυκείου, εξετάζονται άλλη ημέρα εντός της συγκεκριμένης κάθε φορά εξεταστικής περιόδου, την οποία ορίζει με απόφασή του ο Σύλλογος των διδασκόντων. Η ασθένεια βεβαιώνεται από ιατρική γνωμάτευση ή με υπεύθυνη δήλωση των κηδεμόνων των μαθητών ή των ιδίων των μαθητών εφόσον είναι ενήλικοι. Οι διατάξεις του εδαφίου αυτού εφαρμόζονται και για τους μαθητές που αποχωρούν μετά την ανακοίνωση των θεμάτων εξετάσεων λόγω αιφνίδιας και εμφανούς ασθένειας, η οποία βεβαιώνεται από ιατρική γνωμάτευση ή με υπεύθυνη δήλωση των κηδεμόνων των μαθητών ή των ιδίων των μαθητών εφόσον είναι ενήλικοι. Οι μαθητές αυτοί, εάν δεν προσέλθουν σε εξετάσεις μέχρι το τέλος της πρώτης εξεταστικής περιόδου λόγω σοβαρών προβλημάτων υγείας ή σοβαρού κωλύματος που συνιστά ανωτέρα βία, έχουν τη δυνατότητα να προσέλθουν στην ειδική εξεταστική περίοδο του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Ιουνίου ή εφόσον το σοβαρό πρόβλημα υγείας διαρκεί καθ' όλο τον Ιούνιο στην ειδική εξεταστική περίοδο Σεπτεμβρίου σε όσα μαθήματα δεν εξετάστηκαν. Το παραπάνω σοβαρό πρόβλημα υγείας βεβαιώνεται από ιατρικό πιστοποιητικό Κρατικού Νοσοκομείου ή άλλου δημόσιου φορέα υγειονομικής περίθαλψης. Για τους μαθητές αυτούς ο Σύλλογος Διδασκόντων δεν προβαίνει σε έκδοση αποτελέσματος μετά την πρώτη εξεταστική περίοδο, καθώς και μετά την ειδική εξεταστική περίοδο του Ιουνίου εφόσον το πρόβλημα διαρκεί. Όσοι από τους παραπάνω μαθητές, εκτός από τα μαθήματα στα οποία δικαιολογημένα απουσίασαν, έχουν συγκεντρώσει σε ένα ή και περισσότερα μαθήματα στα οποία έχουν ήδη εξετασθεί βαθμό ετήσιας επίδοσης μικρότερο του 9,5 μπορούν να προσέλθουν στις εξετάσεις της ειδικής εξεταστικής περιόδου του δεύτερου δεκαπενθήμερου του Ιουνίου ή εφόσον το σοβαρό πρόβλημα υγείας διαρκεί καθ' όλο τον Ιούνιο μπορούν να προσέλθουν στις εξετάσεις της ειδικής εξεταστικής περιόδου Σεπτεμβρίου και στα μαθήματα αυτά. Στην

περίπτωση αυτή πρέπει οι ίδιοι οι μαθητές, αν είναι ενήλικοι, ή οι κηδεμόνες τους να καταθέσουν υπεύθυνη δήλωση στον Διευθυντή του οικείου Λυκείου εντός τριών (3) ημερών από την έκδοση των αποτελεσμάτων. Στην υπεύθυνη δήλωση αναγράφεται ρητά ότι οι μαθητές αυτοί θα εξετασθούν στην ειδική εξεταστική περίοδο Ιουνίου ή Σεπτεμβρίου, εκτός από τα μαθήματα στα οποία δικαιολογημένα απουσίασαν και σε όλα τα μαθήματα στα οποία συγκέντρωσαν βαθμό ετήσιας επίδοσης μικρότερο του 9,5.

Άρθρο 22

Εξαγωγή του βαθμού ετήσιας επίδοσης κατά μάθημα

1. Για όλες τις τάξεις του Γενικού Λυκείου ο βαθμός ετήσιας επίδοσης του μαθητή σε κάθε μάθημα γραπτώς εξεταζόμενο είναι ο Μέσος Όρος του ετήσιου προφορικού βαθμού με τον αντίστοιχο βαθμό των γραπτών εξετάσεων και εκφράζεται ως δεκαδικός με προσέγγιση δεκάτου.

Άρθρο 23

Εξαγωγή του βαθμού απόλυσης (Γενικός Μέσος Όρος, Γ.Μ.Ο.).

1. Ο Γενικός Μέσος Όρος (Γ.Μ.Ο.) για τη Γ΄ τάξη Ημερησίου Γενικού Λυκείου προκύπτει από τον Μ.Ο. των βαθμών ετήσιας επίδοσης του μαθητή των γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων και των μη γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων, με εξαίρεση το μάθημα της Φυσικής Αγωγής και εκφράζεται με προσέγγιση δεκάτου.

Άρθρο 25

Βαθμός Απολυτηρίου Γενικού Λυκείου

1. Βαθμός Απολυτηρίου του Γενικού Λυκείου είναι ο Γ.Μ.Ο. της Γ΄ τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου. Το απολυτήριο του Γενικού Λυκείου εκδίδεται μια φορά και δεν αλλάζει. Τα απολυτήρια των Ιδιωτικών Γενικών Λυκείων θεωρούνται και επικυρώνονται από τον Διευθυντή Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

2. Στο απολυτήριο του Γενικού Λυκείου αναγράφονται εκτός από τον γενικό βαθμό (Γ.Μ.Ο.), η Ομάδα Προσανατολισμού που παρακολούθησε ο μαθητής και ο βαθμός ετήσιας επίδοσής του σε όλα τα μαθήματα της τάξης.

Άρθρο 26

Απόλυση και απόρριψη μαθητών

2. Για την απόλυση των μαθητών της Γ΄ τάξης Ημερησίου Γενικού Λυκείου απαιτείται γενικός μέσος όρος τουλάχιστον εννέα και πέντε δέκατα (9,5), ο οποίος προκύπτει από τον Μ.Ο. των βαθμών ετήσιας επίδοσης του μαθητή όλων των γραπτώς εξεταζόμενων μαθημάτων.

3. Όπως αντικαταστάθηκε από τον Ν. 4452/2017 (ΦΕΚ 17/τ.Α΄/15-02-2017), άρθρο 33, παρ. 3: Όσοι μαθητές όλων των τάξεων του Ημερησίου Γενικού Λυκείου δεν επιτύχουν το γενικό μέσο όρο των προηγούμενων παραγράφων, παραπέμπονται σε ειδική εξεταστική περίοδο το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουνίου του ίδιου έτους, με τον τρόπο και τη διαδικασία των απολυτηρίων εξετάσεων, στα μαθήματα στα οποία ο βαθμός επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5). Αν ύστερα από την ειδική εξεταστική περίοδο του Ιουνίου οι μαθητές δεν επιτύχουν το γενικό μέσο όρο προαγωγής ή απόλυσης, τότε οι μαθητές της Γ' τάξης του Ημερησίου Γενικού Λυκείου παραπέμπονται σε εξετάσεις στην ειδική εξεταστική περίοδο του Σεπτεμβρίου στα μαθήματα στα οποία ο βαθμός επίδοσής τους είναι μικρότερος του εννέα και πέντε δέκατα (9,5) και αν και αυτή τη φορά δεν επιτύχουν το μέσο όρο απόλυσης επαναλαμβάνουν τη φοίτηση.

3. Για τα μαθήματα που δεν εξετάζονται γραπτώς, βαθμός ετήσιας επίδοσης είναι ο ετήσιος προφορικός βαθμός του μαθήματος.

Άρθρο 28

Χαρακτηρισμός φοίτησης, συνέπειες

1. Η φοίτηση χαρακτηρίζεται ως επαρκής ή ανεπαρκής με βάση το γενικό σύνολο των απουσιών που σημειώθηκαν κατά τη διάρκεια του διδακτικού έτους.
2. Δεδομένης της υποχρέωσης των υπεύθυνων καθηγητών και του Διευθυντή του σχολείου να ενημερώνουν άμεσα τους κηδεμόνες για τις απουσίες των μαθητών και της υποχρέωσης των κηδεμόνων να ενημερώνουν το σχολείο για τους λόγους απουσίας των μαθητών, σύμφωνα με το άρθρο 29, κατά τον χαρακτηρισμό φοίτησης **οι απουσίες δεν διακρίνονται σε δικαιολογημένες και αδικαιολόγητες.**
3. **Επαρκής** χαρακτηρίζεται η φοίτηση μαθητών εφόσον το σύνολο των απουσιών του δεν υπερβαίνει τις εκατόν δεκατέσσερις (114).
4. **Ανεπαρκής** χαρακτηρίζεται η φοίτηση μαθητή που σημείωσε πάνω από εκατόν δεκατέσσερις (114) απουσίες.
5. Οι μαθητές των οποίων η φοίτηση χαρακτηρίζεται ανεπαρκής είναι υποχρεωμένοι να επαναλάβουν τη φοίτηση τους στην ίδια τάξη.
8. Στην περίπτωση των ιδιωτικών σχολείων τα οποία λειτουργούν με διευρυμένο ωράριο ισχύουν τα αριθμητικά όρια που προβλέπονται στο παρόν άρθρο προσαυξημένα ανάλογα με τον αριθμό των επιπλέον ωρών
9. Ειδικά για το σχολικό έτος 2017-18 μπορεί να χαρακτηριστεί ως επαρκής και η φοίτηση μαθητή που πραγματοποίησε έως 164 απουσίες εφόσον συντρέχουν σωρευτικά τα εξής:
  - α) για τις παραπάνω από τις 114 έχει προσκομίσει δικαιολογητικά από γιατρό που βεβαιώνουν την ασθένεια,
  - β) ο Γενικός Μέσος Όρος της προφορικής βαθμολογίας, που προκύπτει από το άθροισμα των μέσων όρων των δύο τετραμηνιαίων βαθμών διαιρούμενο με τον αριθμό των διδασκόμενων μαθημάτων, είναι δεκαπέντε πλήρες και
  - γ) δεν έχει κάνει χρήση της μη προσμέτρησης απουσιών του άρθρου 24 παρ. 2 (⇒Καταχωρίζονται στο Βιβλίο Φοίτησης αλλά δεν προσμετρώνται απουσίες έως είκοσι τεσσάρων ημερών για όλο το διδακτικό έτος για αιμοκάθαρση, νεοπλασίες κ.λπ.) και 3 (⇒Καταχωρίζονται στο Βιβλίο Φοίτησης αλλά δεν προσμετρώνται απουσίες μαθητών μέχρι είκοσι ημερών που οφείλονται σε σοβαρά και επείγοντα περιστατικά και απαιτούν μεγάλο χρονικό διάστημα ανάρρωσης).